

Ekonomisk rapport (Oktober 2023)

Servicenämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Ekonomisk utveckling under året	4
Budgetavvikelse.....	4
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget.....	4
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram	6
Resultaträkning	7
Särskild fråga avseende skolrestauranger	8

Bilaga 1: Resultaträkning totalt och per avdelning

Sammanfattning

Servicenämnden visar i delårsrapporten per 31 oktober en helårsprognos som är +62 mnkr (Delårsrapport +67 mnkr) i förhållande till budget. Servicenämnden (exklusive ramen för rivning, sanering och parkeringsköp) har ett positivt resultat på +98 mnkr för perioden januari-oktober och en omsättning till och med 31 oktober på 3 626 mnkr.

I det samlade resultatet och den bedömda prognosen döljer sig en mängd olika avvikelser där vissa poster ökar medan andra minskar. Den största positiva avvikelsen, både avseende resultatet för perioden och helårsprognosen, finns inom stadsfastigheters verksamhet och kan i stort hänföras till lägre energikostnader. Skolrestauranger visar en negativ prognos vilket kan hänföras till kraftigt ökade livsmedelspriser till följd av världsläget (för mer detaljerad information se rubriken ”Särskild fråga avseende skolrestauranger”). Övriga avdelningar visar en positiv prognos. Prognosen är gjord efter de förutsättningar som fanns i slutet av oktober. Från de senaste årens utveckling av världsläget är lärdomen att det kan bli snabba svängningar och att förutsättningarna drastiskt kan förändras. Utvecklingen av priserna, framför allt på el och livsmedel, är fortsatt svåra att bedöma.

Prognosen avseende ramen för rivning, sanering och parkeringsköp är 4 mnkr i förhållande till budget på grund av lägre kostnader för parkeringsköp.

Servicenämndens investeringsprognos är 1 650 mnkr, vilket är 150 mnkr lägre jämfört med beslutad investeringsram för 2023.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar

Stadsfastigheter	43 000
Kommunteknik	18 000
IT och digitalisering	10 000
Kommuntjänster	3 000
Ledning	4 000
Skolrestauranger	-16 000
Summa budgetavvikelser	62 000

RIVNING, SANERING OCH PARKERINGSKÖP (Tkr)	Prognos helår
Nettokostnad	-22 000
Kommunbidrag	26 000
Resultat (budgetavvikelse)	4 000

Investeringsram

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Servicenämnden	1 650 000	1 800 000	150 000

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Servicenämnden (exklusive rivning, sanering och parkeringsköp)

Resultat för perioden januari – oktober samt belårsprognos

Kommunfullmäktige har i budget 2023 beslutat om att servicenämnden för 2023 har ett negativt kommunbidrag på -17,7 mnkr (exklusive rivning, sanering och parkeringsköp). I juni månad beslutade kommunstyrelsen/kommunfullmäktige om fördelning av medel inom staden för arbete inom förnybar energiförsörjning som kan hänföras till stadsfastigheter:

- Ur stadens klimatstrategiska budget för 2023 fördelas 1 mnkr till servicenämnden.

Servicenämnden har därmed ett negativt kommunbidrag på -16,7 mnkr för 2023 samt ett kommunbidrag med 26 mnkr för ramen för rivning, sanering och parkeringsköp.

Servicenämnden visar i den ekonomiska rapporten per 31 oktober en helårsprognos som är +62 mnkr (Delårsrapport, DR, +67 mnkr) i förhållande till budget. Servicenämnden (exklusive rivning, sanering och parkeringsköp) har ett positivt resultat på +98 mnkr för perioden januari-oktober och en omsättning till och med 31 oktober på 3 626 mnkr. Hur prognosen ser ut per avdelning framgår i tabellen ovan och i beskrivningen nedan.

I det samlade resultatet och den bedömda prognosen döljer sig en mängd olika avvikelser där vissa poster ökar medan andra minskar. Den största positiva avvikelsen, både avseende resultatet för perioden och helårsprognosen, finns inom stadsfastigheters verksamhet. Skolrestauranger visar en negativ prognos vilket kan hänföras till kraftigt ökade livsmedelspriser till följd av världsläget. Övriga avdelningar visar en positiv prognos. Prognosen är gjord efter de förutsättningar som fanns i slutet av oktober. Från de senaste årens utveckling av världsläget är lärdomen att det kan bli snabba svängningar och att förutsättningarna drastiskt kan förändras. Utvecklingen av priserna, framför allt på el och livsmedel, är fortsatt svåra att bedöma. Hur prognosen ser ut per avdelning framgår i tabellen ovan och i beskrivningen nedan.

Resultaträkning totalt och per avdelning, se bilaga 1.

Kommentarer per verksamhet (resultat för perioden i förhållande till budgeterat resultat för perioden samt helårsprognos)

Stadsfastigheter

Stadsfastigheter har en helårsprognos som är +43 mnkr (DR +56 mnkr) i förhållande till budget. Överskottet i resultatet och prognosen hänför sig till stora delar på lägre energikostnader. Sänkningen av prognosen sedan DR beror till största del på utrangering, se beskrivning nedan.

Intäkterna bedöms minska något. Prognosen påverkas negativt av minskad ersättning för anmälda vattenskadorna då försäkringsbolaget inte ersätter denna typ av skador. I övrigt kan intäktsprognoisen förklaras med tillkommande- och avgående hyresavtal, slutreglerade investeringar samt försenade projekt. Ytterligare en orsak är ett nytt hyresavtal då staden förvärvat fastigheten där Bladins bedriver skolverksamhet. Kostnaden ökar med motsvarande belopp till följd av övertagandet av fastigheten.

Kostnaderna bedöms bli betydligt lägre jämfört med budget. Priset för elförbrukningen har för perioden varit väsentligt lägre än budget och prognosen för årets resterande månader bedöms också vara lägre än budget. Då antal kWh är betydande får en liten prisjustering, upp eller ner, en stor påverkan på kostnaderna varför det finns en osäkerhet i prognosen. Priset för fjärrvärme och gas är också lägre än vad som beräknades vid budgettillfället. De kraftigt ökade energipriserna gjorde att budgetutrymmet för driftsunderhåll påverkades negativt. Den nu gynnsamma prognosen för energipriserna medger en utökning av kostnader för driftsunderhållet som främst avser eftersläpande underhållsåtgärder under pandemiåren gällande boenden då stadsfastigheter inte hade tillgång till bostäderna. Sedan delårsrapporten har kostnad tillkommit avseende utrangering av anläggningstillgång (tidigare verksamhetsanpassningar) gällande Tingsrätten som nu lämnar lokalerna. Kostnaderna för snö- och halkbekämpning beräknas bli lägre då inledningen av året var snöfattig.

Servicenämnden fick i samband med budget 2023 en tillfällig förstärkning av kommunbidraget med 10 mnkr i avvaktan på införandet av ny internhyresmodell. Kommunbidraget avser utredningskostnader för projekt i tidiga skeden som inte går vidare i beslutsprocessen. Bedömningen i ekonomisk rapport är att delårsrapporten är att knappt hälften av beloppet behöver nyttjas 2023.

Kapitalkostnaderna bedöms bli något högre främst till följd av ovan nämnda förvärv av Bladins. Det höga ränteläget och att ett nytt lån tillkommer under hösten bidrar också till ökade räntekostnader. Avskrivningarna minskar något till följd av slutregleringar och försenade projekt.

Kommunteknik

Kommunteknik har en helårsprognos som är +18 mnkr (DR +15 mnkr) i förhållande till budget. I ekonomisk prognos per april gjordes en försiktig bedömning av årets prognos. I samband med delårsrapporten justerades prognosen till följd av främst ett stabilare beställningsläge gällande tilläggs- och underhållsarbeten. En fortsatt volymökning under hösten bidrar till en positiv resultatutveckling som medför en förändring av prognosen.

IT och digitalisering

IT och digitalisering har en helårsprognos som är +10 mnkr (DR +10 mnkr) i förhållande till budget. Överskottet kan i stort förklaras med svårigheterna att rekrytera medarbetare då efterfrågan och

konkurrensen om kompetent IT-personal är hög på arbetsmarknaden. Detta har medfört att det har varit svårt att genomföra nödvändiga rekryteringar. Olika insatser görs för att hitta andra vägar för att kunna attrahera sökanden i rekryteringsprocessen.

IT och digitalisering har tagit fram en utvecklingsplan för kommande år baserat på förvaltningarnas behov. För 2024 innebär den ett stort antal aktiviteter som ska utföras, därför är rekryteringsbehovet framöver betydande för att kunna infria planen. Parallellt med pågående rekryteringar förstärks bemanningen med konsulter, där så är möjligt, vilket innebär ökade övriga kostnader. Avdelningen bygger också upp en ny sektion som har till uppgift att främja partnerskapet med och mellan förvaltningarna och ska fokusera på att främja digitalisering i staden. IT-säkerhet fortsätter vara ett prioriterat område och ett flertal åtgärder har genomförts, både vad avser teknik och personal och mer finns planerat för nästa år.

Kommuntjänster

Kommuntjänster har en helårsprognos som är +3 mnkr (DR +3 mnkr) i förhållande till budget. De flesta enheterna bidrar till den positiva resultatutvecklingen och prognosen. Flera enheter har lägre personalkostnader till följd av vakanser där vissa tjänster är svåra att rekrytera. Utebliven hyreskostnad för kontaktcenters samlokalisering med statens servicecenter bidrar till överskottet. Några enheter har tillkommande uppdrag medan någon har minskat inflöde av uppdrag kopplat till valbara tjänster i den omfattning som beräknats och sistnämnda medför ett underskott.

Ledning

Ledning har en helårsprognos som är +4 mnkr (DR +4 mnkr) i förhållande till budget. Lägre personalkostnader bland annat till följd av vakanta tjänster och lägre kostnader för centrala utvecklingsprojekt är de största förklaringarna till prognosen. En analys om vilket behov av kompetens som finns har medfört att för vissa tjänster, som har blivit vakanta, har rekryteringen avvaktats.

Skolrestauranger

Skolrestauranger har en helårsprognos som är -16 mnkr (DR -21 mnkr) i förhållande till budget. I nämndsbudgeten visade skolrestauranger rent budgettekniskt en budget i balans men det bedömda underskottet vid upprättandet av budgeten uppskattades till cirka -50 mnkr till följd av ökade livsmedelskostnader. Under året har underskottet succesivt minskat. För mer detaljerad information se rubriken ”Särskild fråga avseende skolrestauranger”.

Servicenämnden – rivning, sanering och parkeringsköp

Servicenämnden visar i ekonomisk rapport en helårsprognos som är +4 mnkr jämfört med budget (DR lika med budget). Kostnaderna för parkeringsköp bedöms bli lägre än budget medan kostnaderna för rivning är lägre än budget och möts av högre kostnader för sanering.

Analys av avvikelser i förhållande till nämndens investeringsram

Servicenämndens investeringsprognos är 1 650 mnkr (DR 1 700 mnkr) vilket är en sänkning med 150 mnkr jämfört med den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för 2023.

Årets prognos bedöms bli lägre då några större projekt är försenade i processen såsom om- och nybyggnation av Nydala skolan inklusive ny idrottshall, nybyggnation av Malmö International School (MIS) nybyggnation av Citadellsgymnasiet, nybyggnation av Hyllie grundskola samt nybyggnation av sporthall och fritidsgård i Hyllie.

Även prognosen avseende egeninvesteringar, reinvesteringar samt investeringsunderhåll är något lägre.

Under året slutförs flera större projekt, bland annat nybyggnationen av Högaholmsskolan, Djupadalsskolans nya idrottshall, Bollens förskola, Sifs förskola, Hermodsdalsparkens förskola, Mölledals LSS-boende samt renoveringen av Hipp.

Resultaträkning

SERVICENÄMND (Tkr, exkl. rivning, sanering och parkeringsköp)			
Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	5 000	5 000	0
Övriga intäkter	4 354 600	4 244 000	110 600
Totala intäkter	4 359 600	4 249 000	110 600
Lönekostnader	-778 950	-784 100	5 150
PO-Pålägg	-344 550	-348 400	3 850
Övriga personalkostnader	-700	-500	-200
Totala personalkostnader	-1 124 200	-1 133 000	8 800
Lokal- och markhyror	-182 170	-181 170	-1 000
Övriga kostnader	-2 048 257	-1 999 157	-49 100
Avskrivningar	-768 300	-769 500	1 200
Totala övriga kostnader	-2 998 727	-2 949 827	-48 900
Nettokostnad exkl. finansnetto	236 673	166 173	70 500
Kommunbidrag	-16 673	-16 673	0
Finansiella intäkter	1 100	1 300	-200
Finansiella kostnader	-159 100	-150 800	-8 300
Resultat	62 000	0	62 000
Nettointäkt	78 673	16 673	62 000

Tabell

RIVNING, SANERING OCH PARKERINGSKÖP			
Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Rivningskostnad	-6 572	-2 350	-4 222
Saneringskostnad	-13 428	-17 650	4 222
Parkeringsköp	-2 000	-6 000	4 000
Kommunbidrag	26 000	26 000	0
Resultat	4 000	0	4 000

Särskild fråga avseende skolrestauranger

Vilka bedömningar görs av kostnadsutvecklingen kopplad till skolmaten och bespisningsverksamheten och hur påverkar kostnadsutvecklingen helårsprognosen?

Skolrestauranger visar rent budgettekniskt en budget i balans, men det bedömda underskottet vid upprättandet av budgeten uppskattades till cirka -50 mnkr. Med hänsyn tagen till nedanstående information har helårsprognosen under året justerats. I den ekonomiska prognosen per april uppgick skolrestaurangers helårsprognos till -35 mnkr. I samband med delårsrapport per augusti var helårsprognosen -21 mnkr, en minskning av underskottet med 14 mnkr till följd av främst lägre livsmedelskostnader. I den ekonomiska rapporten per oktober görs ytterligare en justering av prognosen till -16 mnkr och justeringen avser minskade kostnader för livsmedel. Detta beror på bland annat på lägre prisjustering än förväntat. En ytterligare bidragande orsak är att planerade och beställda ekologiska produkter utifrån menyn inte blir levererade av livsmedelsleverantören utan ersätts i stället med likvärdiga konventionella produkter till ett lägre pris.

Det förändrade världsläget innebär en stor påverkan på livsmedelspriserna såväl under 2022 som 2023. Livsmedelskostnaderna har historiskt utgjort cirka 30 procent av skolrestaurangers budget, varför stora prishöjningar får en markant påverkan på skolrestaurangers ekonomi. Den totala prishöjningen för 2022 får en helårseffekt först under 2023. Inför 2023 signalerade livsmedelsföretagen för liknande höjningar under 2023.

Utifrån den uppkomna situationen med kraftigt ökande livsmedelspriser beslutade kommunledningen i januari om nödvändiga justeringar för att freda skolmaten och bespisningsverksamheten. Kommunfullmäktige beslutade den 21 juni om att befria servicenämnden från ansvar för underskott 2023 som är hänförligt till ökade kostnader för skolmåltider.

För att få en budget i balans 2023 omfördelades personalkostnader till fördel för livsmedelskostnader motsvarande cirka 18 mnkr (prognos 16 mnkr). Detta ska ses som en ren budgetteknisk åtgärd. Ökade livsmedelskostnader ska inte finansieras genom sänkta personalkostnader.

Servicenämnden har en förväntan på att förvaltningen kontinuerligt effektiviserar verksamheten. Skolrestauranger arbetar kontinuerligt med effektiviseringar i sin verksamhet. För 2023 finns en effektiviseringsförväntan på personalkostnaderna på cirka 1 procent jämfört med utfall 2022. Skolrestauranger genomförde initialt en första översyn av personalkategorier och bemanning. För att säkerställa att verksamheten har rätt bemanning och en god arbetsmiljö för att utföra sitt uppdrag togs en konsult in för att göra en djupare genomgång av resursplaneringen, analysen presenterades i slutet av augusti. Skolrestauranger kommer göra en bedömning av vilka eventuella åtgärder som behöver vidtas.

Skolrestauranger arbetar tillsammans med skolförvaltningarna för att eleverna ska få en varierad, näringsriktig och hållbar mat som hamnar i magen. Skolrestauranger arbetar för att öka hållbarheten inom de tre områdena – social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

En bidragande orsak till att prognosen för livsmedelskostnaderna förväntas bli lägre är effekten av upphandlingen av nytt livsmedelsavtal för Malmö stad. Det nya livsmedelsavtalet blev klart i månadsskiftet april/maj och innebar något lägre pris på del av sortimentet och den förväntade prishöjningen i maj uteblev därmed. Även prisjusteringen för september blev lägre än förväntat och novemberhöjningen uppgår till samma nivå. I det nya livsmedelsavtalet ingår både ekologiska och konventionella produkter vilket ger fler möjligheter för kommande menyer. Samtidigt innebär det nya avtalet att även mindre lokala producenter och leverantörer ges möjlighet att leverera livsmedel till staden.

Skolrestauranger har under året beskrivit svårigheterna med att få levererat den mängd ekologiska livsmedel som planerats och beställts. För att behålla kvalitén på skolmaten och för att barnen ska kunna äta sig mätta har skolrestauranger sett över produkterna som ingår i menyn. Genom att delvis bredda utbudet av produkter bidrar det till att hålla kostnaderna nere och ändå få en varierad och näringsriktig meny.

Malmö stads livsmedelsleverantör har möjlighet att göra prisjusteringar fyra gånger per år. Resterande prishöjning i november blev i samma nivå som för september, dock finns det flera faktorer som kan påverka prisutvecklingen på det sortiment som förekommer frekvent i skolrestaurangers menyer. Under sommaren valde Ryssland att inte förlänga det tidigare spannmålsavtalet med Ukraina, ett avtal som har kunnat säkerställa Ukrainas export av spannmål och matolja. Utöver detta har sommarens extremväder med torka och skyfall haft stor negativ påverkan på skördar runt om i Europa. Priserna på mejeriprodukter har däremot sjunkit.

Sammantaget innebär detta fortsättningsvis en viss osäkerhet för kommande prisutveckling och tillgång av livsmedel inför 2024.